

Xalq so'zi

2024-YIL — YOSHLAR VA BIZNESNI QO`LLAB-QUVVATLASH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2024 yil 20-sentabr, № 194 (8817)

Juma

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

QISHLOQ XO'JALIGI: NATIJALAR, REJALAR VA TAKLIFLAR

Prezident Shavkat Mirziyoyev 19-sentabr kuni qishloq xo'jaligidagi islohotlar ijrosiga oid taqdimot bilan tanishdi.

Mamlakatimizda bu sohaning tarmoqlari ko'p va katta salohiyatga ega. So'nggi yillarda paxtachilik, mevasabzavotchilik, issiqxona xo'jaligi, qayta ishlash sanoati kabi ko'plab yo'nalishlar samaradorlik nuqtayi nazaridan isloh qilinmoqda.

Yurtimizda 136 ta tumanda 1 million gektardan ziyod yerda paxta yetishtiriladi. Hosildorlikni oshirish maqsadida bu yil odatdagilariga qo'shimcha 42 ta istiqbolli va 18 ta xorijiy navlar ekilgan. Jumladan, ilk bor Xitoy, Hindiston va Turkiyadan olib kelingan navlar qariyb 100 ming gektarda yetishtirilmoqda.

Shuningdek, yangi tajribalar sifatida 112 ming gektarga tindirilgan urug', 200 ming gektarga viloyatlararo va tumanlararo navlar almashlab ekildi.

Mutasaddilar ushbu yangiliklarning natijalari va kelgusi yil uni yanada kengaytirish rejalari yuzasidan axborot berdi. Davlatimiz rahbari xorijdan urug' olib kelishda raqobat muhitini yaratish, paxta yetishtirish agrotexnikasini ham rivojlantirish zarurligini ta'kidladi.

Qishloq xo'jaligidagi hosildorlik, birinchi navbatda, uruqqa bog'liq. Lekin ko'p fermerlar urug'lik uchun ustamani kam to'lashni o'ylab, past avlodli urug' ekyapti. Yangi urug' navini sinovdan o'tkazib, davlat reestriga kiritishga esa 5 yil ketyapti. Ilg'or tajribada birlamchi urug'chilikni xususiy elita xo'jaliklari amalga oshiradi.

Shu bois navlarni sinashning yangi tizimi joriy qilinishi belgilandi. Unga ko'ra 31 ta elita urug'chilik xo'jaligi va 6 ta urug'lik tayyorlash sexidagi davlat ulushi ommaviy savdolarga chiqariladi. 46 ta urug'chilik korxonasi birlashtirilib, hududlarda 13 ta zamonaviy korxona tashkil etiladi. Yangi urug'lar 2 yilda ekishga joriy qilinadi.

Sohadagi yana bir katta yo'nalish bog'dorchilik va uzumchilik. Mamlakatimizda 266 ming gektar bog' va 132 ming gektar tokzor bor. Lekin bu unumdor tabiatimizga yarasha emas. Hududlarda yaxshi foydalanilmayotgan yerlar, bo'sh adirlar talaygina.

Endi bunday yerlarda mevali bog'lar, jumladan,

uzumzor va olmozorlar barpo etishning yangi tizimi joriy qilinadi.

Ya'ni Agrosanoat majmui va oziq-ovqat ta'minoti sohasidagi loyihalarni amalga oshirish agentligi hududlarning ixtisoslashuvi hamda tuproq-iklim sharoitini inobatga olib, loyihalarning texnik iqtisodiy asoslarini ishlab chiqadi. Yerni tayyorlash, ko'chat olish, ekish va sug'orish tizimlari o'rnatish hamda bog' hosilga kirguncha 3 yil parvarishlash uchun imtiyozli kreditlar ajratiladi. Yangi tashkil etilgan sanoatlashgan bog'larga 100 foiz zamonaviy sut tejovchi texnologiyalar o'rnatiladi.

Shuningdek, bunday loyihalarda yer ajratish tizimi ham o'zgaradi. Mahalliy hokimlar hosildorligi past yerlar o'rnida bog' barpo etish bo'yicha taklif kiritadi. Ular ochiq elektron tanlov asosida 30 yil muddatgacha ijaraga beriladi.

Prezidentimiz bog' va tokzorlarni sanoatlashgan tarzda barpo etish muhimligini aytdi.

— Asosiy maqsadimiz qishloq xo'jaligini ilmiy asoslangan BMtning Oziq-ovqat va qishloq xo'jaligi tashkilotining eng yaxshi tajribalarini tatbiq qilgan holda rivojlantirish, — dedi Shavkat Mirziyoyev.

Taqdimotda issiqxona xo'jaliklaridan ham samarali foydalanish, ularni elektr energiyasi, tabiiy gaz va aylanma mablag' bilan ta'minlash masalalariga ham o'talib o'tildi.

Bugungi kunda suvni tejash — dolzarb masala. Hududlarda 732 ming gektar paxta va g'alla maydoni ichki nasos agregatlari orqali sug'orilmoqda. Ularning 41 foizida energiya iste'moli yuqori.

Shu bois paxta va g'alla yetishtiruvchilar ixtiyoridaqi nasoslarni modernizatsiya qilish uchun bir martalik subsidiya ajratishni yo'lga qo'yish taklifi bildirildi. Bu orqali elektr energiyasi sarfi va sug'orish vaqtini 60 foizgacha kamaytirishga, pirovard natijada mahsulot tannarxini pasaytirishga erishiladi.

Davlatimiz rahbari bu takliflarni ma'qullab, ularni takomillashtirish bo'yicha qo'shimcha ko'rsatmalar berdi.

O'ZA.

TABIAT MUHOFAZASI VA TURIZM RIVOJI — DOLZARB MASALA

Prezident Shavkat Mirziyoyev 19-sentabr kuni atrof-muhitni muhofaza qilish va turizm sohalaridagi takliflar taqdimoti bilan tanishdi.

Hozirgi kunda havoni musaffo saqlash, ekologik hodisalarning ta'sirini kamaytirish tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Shu bois bu borada ikkita dastur ishlab chiqildi.

Birinchi — Chang bo'ronlariga qarshi kurashish va ularning oqibatlari yumshatish bo'yicha 2024 — 2030-yillarga mo'ljallangan milliy dasturdir. Bu hujjatda "Yevro — 4" standartidan past toifadagi yonilg'ini sotish va undan foydalanishni bosqichma-bosqich to'liq taqiqlash nazarda tutiladi. Buning uchun Buxoro va Farg'ona neftni qayta ishlash zavodlari yuqori sifatli yonilg'ini ishlab chiqarish bo'yicha modernizatsiya qilinadi.

Ikkinchi — Toshkent shahrida atmosfera havosi sifatini yaxshilashga qaratilgan chora-tadbirlar dasturi bo'lib, unga ko'ra kelgusi 5 yilda poytaxtimiz va unga tutash Toshkent viloyati tumanlarida 441 gektar "yashil belbog'" va bog'lar tashkil qilinadi.

Sanitar tozalash ishlarini tartibga solish maqsadida mavjud markaz negizida Chiqindilarni boshqarish va sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish agentligini tuzish taklif etilmoqda. Sanitar tozalash korxonalarining samaradorlik ko'rsatkichlariga qarab uchta toifaga ajratgan holda reyting tizimi joriy qilinadi.

Yangi quriladigan, balandligi 12 metrdan yoki umumiy maydoni 500 kvadrat metrdan ortiq bo'lgan binolarni loyihalashtirishda unga tutash hududlarning kamida 25 foizini ko'kalamzorlashtirish talabi qo'yiladi. Shuningdek, atrof-muhitga zarari ko'p sanoat korxonalari ham "yashil belbog'"lar barpo etish majburiyatini oladi.

Ekologik huquqbuzarliklarning oldini olish, bu borada jamoatchilik nazoratini kuchaytirish masalalariga ham e'tibor qaratildi. Faol va jonkuyar insonlarni rag'batlantirish maqsadida "O'zbekiston Respublikasida xizmat

ko'rsatgan ekolog" faxriy unvonini ta'sis etish taklifi bildirildi.

Atrof-muhit bilan bog'liq bo'lgan masalalar bo'yicha qarorlar qabul qilish jarayonida jamoatchilikning axborot olish imkoniyati, ishtiroki va odil sudlovga erishish imkoniyati to'g'risidagi Orxus konvensiyasiga qo'shilish masalasi ko'rib chiqildi.

Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksga qurilish maydonlarida atmosfera havosini muhofaza qilish talablariga rioya qilmaslik bo'yicha modda kiritish maqsadga muvofiqligi aytiladi. Shuningdek, daraxtlarni kesish va qasdan quritish, daryo o'zanlaridan noqonuniy qum-shag'al qazib olish, chiqindilarni belgilanmagan joylarga tashlash kabilar uchun jarimalarini oshirish va qat'iylashtirish choralari ko'riladi.

Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 27-maydagi qarori bilan respublikada ekologik markirovkalash tizimi joriy etilgan. Endi ISO 14024 xalqaro

standartiga muvofiq "Yashil belgi" nomi ostida mahsulot va xizmatlarni ixtiyoriy ekologik markirovkalash yo'lga qo'yiladi. 2 ming 336 ta xo'jalik yurituvchi subyektda avtomatik monitoring stansiyalari, chang-gaz tozalash uskunalari va suv tozalash inshootlarini o'rnatish bo'yicha tarmoq jadvallari tasdiqlanadi.

Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi huzurida jamoatchilik nazorati ostida boshqariladigan va yuridik shaxs maqomiga ega bo'lmagan "Yashil xayriya jamg'armasi" tashkil etiladi. Elektron xarid ilovalarida "Yashil to'lov" ixtiyoriy ustama turi ochiladi.

Sohadagi yana bir muammo yovvoyi hayvonlarni asrash bilan bog'liq. Ularni xonadonlarda boqish huquqiy jihatdan tartibga solinmagan.

Shu bois endi yovvoyi hayvonlarni uy sharoitida, sirk va shapitolarda saqlash hamda tomoshalarda foydalanish taqiqlanadi. Jismoniy

shaxslar ixtiyoridaqi hamda sirklarda saqlanuvchi bunday jonzoqlar hayvonot bog'laridagi reabilitatsiya markazlariga, okeanariumlar, pitomnik va ilmiy-tadqiqot muassasalariga topshirilishi belgilanmoqda.

Taqdimotda tibbiy turizmni rivojlantirish chora-tadbirlari ham muhokama qilindi.

Shu maqsadda O'zbekiston bu yo'nalishda Markaziy Osiyoning "chorlovchi nuqtasi" sifatida targ'ib qilinadi. "Tibbiy xizmatlar mehmondo'stligi" dasturi amalga oshiriladi. Tibbiy va sog'lomlashtirish muassasalari faoliyati rag'batlantirilib, ularning yagona reestri ishga tushiriladi. Mehmonxonalar kabi yulduzli sanatoriylar faoliyati yo'lga qo'yiladi.

Davlatimiz rahbari bular bo'yicha hujjat loyihalarini puxta ishlash chiqish va ijrosini samarali tashkil etish yuzasidan ko'rsatmalar berdi.

O'ZA.

Odil Ryeno-BASSO:

BIRGALIKDAGI SA'Y-HARAKATLARIMIZ O'ZBEKISTONGA YILLIK INVESTITSİYALARNI BOSQICHMA-BOSQICH 1 MILLIARD YEVROGA YETKAZISH IMKONINI BERADI

Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki prezidenti "Dunyo" axborot agentligi muxbirining O'zbekiston bilan hamkorlikning holati va istiqbollariga oid savollariga javob berdi.

Intervyu

— Reno-Basso xonim, o'tgan yili Samarqandda Yevropa tiklanish va taraqqiyot banki (YTTB) Boshqaruvchilar kengashining navbatdagi yillik yig'ilishi bo'lib o'tgan edi. Uning natijalari va ushbu tadbirning O'zbekiston va umuman, Markaziy Osiyo davlatlari bilan hamkorlikni rivojlantirishdagi ahamiyatini qanday baholaysiz?

— To'g'ri ta'kidladigiz, Samarqand shahrida bo'lib o'tgan Boshqaruvchilar kengashining 32-yillik

yig'ilishi va YTTB biznes forumi biz va mintaq uchun o'tgan yilning eng muhim va hayajonli voqealaridan biriga aylandi. Oxirgi o'n yil ichida Markaziy Osiyodagi yirik tadbir hisoblangan mazkur anjuman O'zbekistonning ishlabarmonlik muhiti va investitsiyaviy jozibadorligini namoyish etishga xizmat qildi. Shuningdek, Qozog'iston, Qirg'iziston, Mo'g'uliston va Tojikiston hukumatlarining yuqori martabali vakillari bilan aloqalarning ustuvor yo'nalishlari va turli masalalarni muhokama qilish uchun ajoyib imkoniyat bo'ldi. Ushbu mamlakatlarda amalga oshiriladigan qator loyihalar bo'yicha kelishuvlarni imzoladik.

Markaziy Osiyodagi milliy hokimiyat organlari bilan yaxshi hamkorlik darajasi va yaxshilanayotgan investitsiyaviy

muhit YTTBga 2023-yilda mintaqadagi 100 dan ortiq loyihalarga 1,2 milliard yevrodan (1,3 mlrd. AQSH dollari) ortiq investitsiya kiritish imkonini berdi. Ular mintaqaning barqaror va inklyuziv rivojlanishiga xizmat qiladi. Bank qayta tiklanadigan energetika, kichik va o'rta biznesni rivojlantirish va barqaror infratuzilma kabi sohalaridagi loyihalarni moliyalashtirgan. Mazkur loyihalarning 70 foizdan ortig'i xususiy sektor hissasiga to'g'ri keladi. Ushbu loyihalar birgalikda mintaqadagi CO2 chiqindilarini 1,87 million tonnaga kamaytiradi. Shuningdek, 2024-yilning o'tgan davrida YTTB 74 ta loyiha orqali Markaziy Osiyoga 1,25 milliard yevro miqdorida investitsiya kiritdi.

DELEGATSIYAMIZ XALQARO FORUMDA ISHTIROK ETMOQDA

Xabaringiz bor, Rossiyaning Sankt-Peterburg shahrida "Xotin-qizlar ishonchini mustahkamlash va global hamkorlik uchun" IV Yevroosiyo xotin-qizlar forumi bo'lib o'tmoqda.

Muloqot

Mazkur nufuzli anjumanda 126 ta davlat parlamentlari raislari, hukumat rahbarlari va 20 dan ortiq xalqaro tashkilotlar vakillari, biznes, fan, ta'lim va sog'liqni saqlash kabi turli sohalar namoyandalari bo'lgan 1,5 mingdan ziyod delegatlar, xususan, O'zbekiston delegatsiyasi ham ishtirok etmoqda.

Forumning ochilish marosimida

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senati Raisi Tanzila Norboyeva ma'ruza qildi.

Senat Raisi o'z nutqida O'zbekistonda xotin-qizlarning manfaatlarini davlat siyosati darajasiga ko'tarilganligi hamda ularning barcha jabhada faolligini yanada kuchaytirish bo'yicha amalga oshirilayotgan kompleks dasturga atroflicha o'txtdi.

O'zbekistonda bu boradagi erishilgan natijalar ishtirokchilarning e'tiborini tordi.

Qayd etilganidek, mamlakatimizda so'nggi yetti yil mobaynida rahbarlik lavozimlarida ayollar soni 27 foizdan 35 foizga oshdi, parlamentda esa 32 foizga yetdi. Bu Birlashgan Millatlar Tashkiloti tavsiyalariga mos kelishi bilan alohida e'tiborga molik.

Ushbu yutuqlarimiz xalqaro tuzilmalar tomonidan ham e'tirof etib kelinmoqda. Jumladan, Jahon bankinging "Ayollar, biznes va huquq" hisobotida O'zbekistonning gender tenglikni ta'minlashda katta yutuqqa erishgani yuqori baholalanib, boshqa davlatlarga namuna sifatida tavsiya qilingan.

Forum o'z ishini davom ettirmoqda.

"Xalq so'zi".

Senat Kengashida

NAVBATDAGI YALPI MAILISNI CHAQIRISH YUZASIDAN QAROR QABUL QILINDI

Oliy Majlis Senati Kengashining navbatdagi majlisi bo'lib o'tdi. Unda Senatning ellik yettinchi yalpi majlisini joriy yilning 20-sentabr kuni chaqirish to'g'risida qaror qabul qilindi.

Ta'kidlanganidek, videokonferensaloqa tizimidan foydalangan holda o'tkaziladigan yalpi majlisda qator masalalarni muhokama qilish nazarda tutilgan.

"Aholiga psixologik yordam ko'rsatish to'g'risida"gi, "Yer qa'ri to'g'risida"gi, "Qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yer uchastkalarini ijaraga berish tartibining takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi qonunlar shular jumlasidandir.

Shuningdek, "Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganligi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga mahalliy davlat hokimiyati organlari faoliyatini takomillashtirishga qaratilgan o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi va "O'zbekiston

Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi qonunlar yalpi majlis kun tartibidan o'rin olgan.

Shu bilan birga, senatorlar oilaviy (maishiy) zo'ravonlikdan himoya qilish choralarini kuchaytirish, maxsus iqtisodiy zonalar faoliyatini muvofiqashtirish va boshqaruvi i soddallashtirish, tadbirkorlik subyektlarini asossiz tekshiruvlardan himoyalash, xalqaro konvensiyani ratifikatsiya qilish, davlat mulkini boshqarish sohasini hamda davlat xaridlari tizimini yanada takomillashtirish bilan bog'liq yana bir qator qonunlarni muhokama etish rejalashtirmoqda.

Yalpi majlisda O'zbekiston Respublikasida korruptsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi milliy ma'ruza ham ko'rib chiqiladi.

"Xalq so'zi".

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining ellik yettinchi yalpi majlisni ochilishi to'g'risida

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining ellik yettinchi yalpi majlisi 2024-yil 20-sentabr kuni soat 10:00 da Toshkent shahrida Oliy Majlis Senatining majlislar zalida o'z ishini boshlaydi.

Yalpi majlisni videokonferensaloqa tarzida o'tkazish rejalashtirilgan.

Yalpi majlis Senatning "YouTube" tarmog'idagi sahifasi orqali to'g'ridan-to'g'ri yoritib boriladi.

"Adliya sayli":

MUAMMOLAR YECHIMI, BILIMLAR SINOVI VA HUQUQIY SAVODXONLIK

Mamlakatimizda aholining huquqiy ongi va madaniyatini yuksaltirish, qonun ustuvorligini ta'minlash hamda qonuniyligni mustahkamlash borasida keng ko'lamli ishlar amalga oshirilayotir. Bu jarayonda ko'plab vazirlik va idoralar, nodavlat tashkilotlar, keng jamoatchilik vakillari qatorida Adliya vazirligi jamoasi ham faol ishtirok etmoqda.

Aksiya

Xususan, vazirlik tashabbusi bilan mamlakatimizning turli hududlarida odamlarga huquqini anglatish mezoniga

asoslangan tadbirlar muntazam ravishda tashkil etib kelinayotgani ham fikrimiz dalili.

Vazirlik ishchi guruhi tomonidan Nukus shahrida o'tkazilgan yana bir keng qamrovli tadbir — "Adliya sayli"

huquqiy aksiyasida ham aholining katta qatlami qamrab olindiki, bu fuqarolarning advokatlar, notariuslar, sud tizimi, nodavlat notjorat tashkilotlari vakillari, huquqni muhofaza qilish organlari xodimlari bilan yuzma-yuz muloqotga kirishib, muammolariga yechim topish imkoniyatini yaratdi. Aksiya davomida tadbir ishtirokchilariga taalluqli sohalar bo'yicha tizim mutaxassislari tomonidan bepul huquqiy maslahatlar berilgani ayni muddao bo'ldi.

